

PROBLEMATIKA DOTACÍ PŘI OCENĚNÍ POŘIZOVANÉHO DLOUHODOBÉHO MAJETKU

Jednou z velkých problematik při ocenění pořizovaného dlouhodobého hmotného majetku je účtování dotací. Někdy je velmi těžké určit, ve kterém momentu je správné o dotaci účtovat, jak jí zaúčtovat a jak řešit situaci, kdy firma musí dotaci vrátit.

V České republice účetní ocenění dlouhodobého majetku při pořizování podléhá hlavně Zákonu o účetnictví č. 563/1991 Sb., Prováděcí vyhlášce č. 500/2002 Sb. pro podnikatele a Českým účetním standardům pro podnikatele. Povinností účetní jednotky je vést účetnictví tak, aby finanční výkazy podniku vykazovaly skutečný stav aktiv a pasiv v rámci zásady věrného a poctivého zobrazení skutečnosti. Účetní jednotka může přijímat různé formy dotací poskytovaných několika způsoby ze zdrojů na základě různých právních předpisů. Příkladem může být zákon č. 218/2004 Sb., o rozpočtových pravidlech, nebo čerpání dotace z evropských programů.

Z účetního hlediska dotaci považujeme za bezúplatné plnění poskytnuté přímo či zprostředkovaně na stanovený účel z veřejných zdrojů ČR nebo ze zahraničí z prostředků Evropské unie nebo z veřejných rozpočtů cizího státu podle zvláštního právního předpisu.

Kdy je ten správný okamžik vykázat dotaci v účetnictví

Důležitou otázkou je okamžik vykázání nároku na přijetí dotace. České účetní předpisy tuto účetní zapeklitost blíže nespecifikují, a proto se tímto problémem zabývá více Interpretace Národní účetní rady I-14.

Prvotní krok pro získání dotace je podání žádosti. Někdy na základě podané žádosti může být vydán příslib jejího poskytnutí. Tento dokument však není definitivním schválením dotace, na jeho základě ještě nelze účtovat. Není ani důležité, kdy je dotace vyplacena, rozhodující je okamžik, kdy je poskytnutí dotace nepochybné. Tímto okamžikem je ve většině případů vydání rozhodnutí o poskytnutí dotace. Jelikož ale není předpisy definován jednotný postup pro její

získání, je nutné, aby účetní jednotka posoudila všechny skutečnosti jejího schvalování a určila, do jakého účetního období dotace věcně náleží a zda a kdy nepochybný nárok na přijetí dotace vznikl.

Jakým způsobem je korektní dotaci zaúčtovat

K okamžiku vzniku nároku na přijetí dotace ji účetní jednotka zaúčtuje jako pohledávku za poskytovatelem dotace a zároveň sníží pořizovací cenu dlouhodobého majetku. Podnik může obdržet dotaci na úhradu úroků, o které může snížit ocenění majetku pouze v případě, že úroky zahrnul do pořizovací ceny majetku. V opačném případě se zaúčtuje do finančních výnosů. Dotace ovlivňuje i výpočet odpisů, jelikož účetní jednotka odpisuje majetek z pořizovací ceny majetku snížené o dotaci. Tímto způsobem se dostává do výsledku hospodaření prostřednictvím nákladů ze snížených odpisů. Pokud by se zaúčtováním dotace snížila pořizovací cena pod hodnotu stanovenou pro zařazení do dlouhodobého majetku, účetní jednotka rozhodne o tomto majetku, zda jej vyřadí z dlouhodobého majetku nebo zda jej ponechá a bude pokračovat v odpisování.

Jak nejlépe účetně vyřešit vrácení dotace

S přijetím dotace mohou být spojeny podmínky, kdy v případě jejich porušení je společnost povinna vrátit celou nebo část dotace. Touto problematikou se opět zabývá Interpretace Národní účetní rady I-14 a I-28. Pokud dotace byla už zaúčtována, ale i přesto nebude finančně vypořádána, nebo byla zaúčtována ve vyšší částce, než bude obdržena, bude účetní jednotka upravovat účtování dotace v období, ve kterém se skutečnost stala jistou, a zaúčtuje se jako nový účetní případ. Pokud společnost poruší podmínky pro přijetí dotace, bude se opět analogicky účtovat v období, ve kterém byla tato skutečnost zjištěna.

Důležitým okamžikem výše zmíněného účtování je fakt, zda je účetní jednotka schopna prokázat, že se o povinnosti vrátit dotaci dozvěděla až po sestavení

účetní závěrky za období, ve kterém byla dotace obdržena. V případě, kdy to není schopna dokázat, jedná se o účetní chybu a bude ji muset retrospektivně opravit. Dotace se vykáže jako závazek z titulu povinnosti dotaci vrátit. Také je nutné upravit výši pořizovací ceny majetku a oprávek, aby byly po úpravě ve výši odpovídající skutečnosti, jako kdyby dotace nebyla nikdy přijata.

Na závěr shrnutí

Palčivou otázkou účetních často bývá řešení účtování dotací při pořízení dlouhodobého majetku. Velmi důležitým je okamžik vykázání nároku na přijetí dotace. Účetní jednotka o ní může začít účtovat až poté, co zjistí okamžik nepochybného schválení na základě rozhodnutí o poskytnutí dotace. Podnik přijetí dotace zaúčtuje jako snížení pořizovací ceny dlouhodobého majetku a zároveň ji bude vykazovat na vrub účtu pohledávky za poskytovatelem dotace. Pokud účetní jednotka nesplní podmínky spojené s přijetím dotace, bude muset účetní jednotka tuto dotaci vrátit. Zde bude záležet, kdy se o jejím vrácení dozvěděla. Jestliže se o ní dozvěděla po sestavení účetní závěrky a je schopná to prokázat, účtovat bude v běžném účetním období. Nicméně neprokáže-li to, bude muset tuto skutečnost opravit retrospektivně v období, ve kterém dotaci obdržela.

ASB Group Accounting Team

Pavla Švecová
Junior Accountant

E: psvecova@asbgroup.eu

Phone: +420 224 931 366